

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

27 ביולי 2011

408

כ"ה בתמוז התשע"א

עמוד

הצעת חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) (תיקון מס' 4) (אכיפה אזרחית), התשע"א-2011. 244

הצעת חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) (תיקון מס' 4) (אכיפה אזרחית), התשע"א-2011*

- תיקון סעיף 2
1. בחוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 2 -
- (1) בסעיף קטן (ג), במקום "שר העבודה והרווחה" יבוא "שר התעשייה המסחר והתעסוקה (בחוק זה - השר)";
- (2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) נמסר לעובד הסכם עבודה בכתב שנכללו בו כל העניינים האמורים לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), במועדים האמורים בסעיף 1, יהיה בכך משום מילוי חובתו של המעביד לפי סעיף 1."
2. בסעיף 5 לחוק העיקרי -
- (1) בכותרת השוליים, אחרי "שיפוט" יבוא "ותרופות";
- (2) האמור בו יסומן "(א)", ובסופו יבוא "והוא רשאי -
- (1) לפסוק פיצויים, אף אם לא נגרם נזק של ממון, בשיעור שייראה לו בנסיבות העניין;
- (2) ליתן צו מניעה או צו עשה לתיקון ההפרה.";
- (3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) (1) מצא בית הדין לעבודה כי המעביד לא מסר לעובדו, ביועין, הודעה לעובד על תנאי עבודה בעניינים שבסעיף 2, בניגוד להוראות סעיף 1, או המעביד לא מסר לעובדו, ביועין, הודעה על שינוי בתנאי עבודה בעניינים שבסעיף 2, בניגוד להוראות סעיף 3, רשאי הוא לפסוק לעובד פיצויים שאינם תלויים בנזק (להלן - פיצויים לדוגמה).

ד ב ר י ה ס ב ר

חרף קיום עבירה פלילית של אי-מסירת הודעה בדבר תנאי עבודה או שינוי בהם, הפרה של הוראות החוק היא תופעה רווחת. הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה להתמודד עם תופעה זו באמצעים מתחום המשפט האזרחי.

ראשית, מוצע לאפשר לבית הדין לעבודה לפסוק לעובד פיצוי לדוגמה בתובענה נגד מעבידו בשל הפרה ביועין של הוראות החוק; הפרה כאמור כלפי שלושה עובדים לפחות בתקופה של 24 חודשים תקים חוקה שההפרה בוצעה ביועין. הפיצוי לדוגמה, בסכום שלא

חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002' (להלן - החוק), מחייב מעביד למסור לעובד הודעה בכתב על תנאי עבודה בעניינים המנויים בסעיף 2 לחוק או שנקבעו לפיו, עם תחילת עבודתו, במועדים הקבועים לכך בסעיף 1 לחוק, וכן למסור לעובד הודעה בכתב על שינוי בתנאי עבודה אלו סמוך לשינוי, במועדים הקבועים לכך בסעיף 3 לחוק.

ההודעה בדבר תנאי העבודה אמורה להבטיח כי יהיה בידי העובד מידע בדבר תנאי עבודתו, שיאפשר לו לעמוד על וכויותיו.

* הצעת חוק מס' 2365/18/פ: הועברה לוועדה ביום י"ח בתמוז התשע"א (20 ביולי 2011).

1 ס"ח התשס"ב, עמ' 210; התשס"ט, עמ' 287.

- (2) מצא בית הדין לעבודה כי המעביד ביצע הפרה כאמור בפסקה (1) כלפי שלושה עובדים לפחות בתקופה של 24 חודשים, חזקה היא כי המעביד ביצע את ההפרה ביוזמתו, אלא אם כן הוכיח המעביד אחרת.
- (3) פיצויים לדוגמה כאמור בפסקה (1) יהיו בסכום שלא יעלה על 15,000 שקלים חדשים, אולם רשאי בית הדין לעבודה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לפסוק פיצוי בסכום אחר; הסכום הנקוב בפסקה זו יעודכן ב־1 בינואר בכל שנה (בפסקה זו – יום העדכון). בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לעניין זה –
- ”מדד” – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
- ”המדד החדש” – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון;
- ”המדד הבסיסי” – המדד שפורסם בחודש יולי 2011.
- (4) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של עובד לפיצויים או לכל סעד אחר לפי כל דין בשל אותה הפרה.
- (5) בבואו לפסוק פיצויים לדוגמה למעביד בשל הפרת הוראות סעיפים 1 או 3 כאמור בפסקה (1), רשאי בית הדין לעבודה להתחשב בכך שהמעביד הורשע בשל אותו מעשה ובקנס שנגזר עליו, או בכך שהוטל על המעביד בשל אותו מעשה קנס מינהלי לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ”ו-1985² (בסעיף זה – חוק העבירות המינהליות).
- (6) בבואו להטיל קנס על מעביד שהורשע בעבירה לפי סעיף 4, רשאי בית משפט או בית דין לעבודה להתחשב בכך שנפסקו נגד המעביד, בפסק דין סופי, פיצויים לדוגמה לפי סעיף זה, בשל המעשה שבשלו הורשע כאמור.
- (7) בבוא מפקח או רשם שמונו לפי חוק העבירות המינהליות להטיל קנס מינהלי בשל עבירה לפי סעיף 4, או לדון בבקשה לביטול קנס מינהלי שהטיל כאמור, רשאי הוא להתחשב בכך שנפסקו נגד המעביד, בפסק דין סופי, פיצויים לדוגמה לפי סעיף זה בשל המעשה שבשלו מוטל עליו קנס מינהלי³.

ד ב ר י ה ס ב ר

שנית, מוצע להפוך את נטל ההוכחה בתובענה של עובד נגד מעבידו שבה שנוי במחלוקת עניין המנוי לפי סעיף 2 לחוק, שלגביו המעביד היה חייב למסור הודעה על תנאי עבודה או על שינוי בתנאי העבודה. אם המעביד לא מסר הודעה כאמור והעובד העיד בדבר טענתו לגבי אותו עניין, בין בעל־פה ובין באמצעות הגשת תצהיר בכתב, תהא חובת ההוכחה על המעביד לגבי אותו עניין (סעיף 3).

יעלה על 15,000 שקלים חדשים, אינו תלוי בנוק, וניתן לתתו לצד כל סעד ופיצוי אחר. עם זאת, בית הדין יהיה רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לפסוק פיצוי לדוגמה בסכום אחר. כמו כן יהיה בית הדין רשאי להתחשב בהליכים פליליים שנקטו כלפי המעביד בשל המעשה נושא התובענה האזרחית, לרבות קנס מינהלי שהוטל עליו, ובהליכים כאמור ניתן יהיה להתחשב בפיצוי לדוגמה שנפסק, מוצע לקבוע כי התיקון המוצע לסעיף 5 לחוק יחול על הודעה לעובד שיש למסור ממועד תחילתו של התיקון המוצע ואילך (סעיפים 2 ו-5).

² ס”ח התשמ”ו, עמ’ 31.

- הוספת סעיף 5א 3. אחרי סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:
- 5א. "נטל ההוכחה בהעדר הודעה בתובענה של עובד נגד מעבידו שבה שנוי במחלוקת עניין מהעניינים לפי סעיף 2, והמעביד לא מסר לעובד הודעה שהוא חייב במסירתה כאמור בסעיפים 1 או 3, בכלל או לגבי אותו עניין, תהא חובת ההוכחה על המעביד בדבר העניין השנוי במחלוקת, ובלבד שהעובד העיד על טענתו באותו עניין, לרבות בהגשת תצהיר לפי פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971³."
- 11 סעיף 4. בסעיף 11 לחוק העיקרי, במקום "שר העבודה והרווחה" יבוא "השר".
- תחולה 5. הוראות סעיף 5 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, יחולו על הודעות שיש למסרן לפי החוק העיקרי מיום תחילתו של חוק זה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

- לבסוף, מוצע לקבוע כי המעביד יהיה רשאי לכלול את הפרטים שיש למסור לגביהם הודעה לעובד לפי סעיף 1 לחוק במסגרת הסכם עבודה, ובלבד שההסכם נמסר בכתב במועדים הקבועים באותו סעיף ונכללו בו כל הפרטים הנדרשים לפי סעיף 2 לחוק (סעיף 2(1)).

חברי הכנסת: שלי יחימוביץ', חיים כץ, מרינה סולודקין

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.